Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai prieinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

►B

TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2016/1103

2016 m. birželio 24 d.

kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas jurisdikcijos, taikytinos teisės ir teismo sprendimų sutuoktinių turto teisinių režimų klausimais pripažinimo ir vykdymo srityje

(OL L 183, 2016 7 8, p. 1)

pataisytas:

►C1 Klaidų ištaisymas, OL L 113, 2017 4 29, p. 62 (2016/1103)

►C2 Klaidų ištaisymas, OL L 167, 2018 7 4, p. 36 (2016/1103)

▼B

TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2016/1103

2016 m. birželio 24 d.

kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas jurisdikcijos, taikytinos teisės ir teismo sprendimų sutuoktinių turto teisinių režimų klausimais pripažinimo ir vykdymo srityje

I SKYRIUS

TAIKYMO SRITIS IR TERMINŲ APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas sutuoktinių turto teisiniams režimams.

Jis netaikomas mokesčių, muitų ar administraciniams klausimams.

2. Šis reglamentas netaikomas:

a) sutuoktinių veiksnumui;

b) santuokos buvimui, galiojimui ar pripažinimui;

c) išlaikymo prievolėms;

d) mirusio sutuoktinio turto paveldėjimui;

e) socialinei apsaugai;

f) teisei santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium nustatymo arba santuokos pripažinimo negaliojančia atveju perkelti vienam sutuoktiniui kito sutuoktinio teises į senatvės ar neįgalumo pensiją, sukauptas santuokos metu, iš kurių per santuokos metu nebuvo gauta pensijos pajamų, arba tokių teisių tarp jų patikslinimui;

g) teisių *in rem* pobūdžiui ir

h) visoms registre įregistruotoms teisėms į nekilnojamąjį ar kilnojamąjį turtą, įskaitant tokių teisių įregistravimui keliamus teisinius reikalavimus, ir tokių teisių įregistravimo arba jų neįregistravimo registre pasekmėms.

2 straipsnis

Kompetencija sutuoktinių turto teisinių režimų klausimais valstybėse narėse

Šiuo reglamentu nedaromas poveikis valstybių narių valdžios institucijų kompetencijai spręsti sutuoktinių turto teisinio režimo klausimus.

3 straipsnis

Apibrėžtys

1. Šiame reglamente:

a) sutuoktinių turto teisinis režimas – visuma normų, susijusių su turtiniais santykiais tarp sutuoktinių ir jų santykiais su trečiaisiais asmenimis, atsirandančiais kaip santuokos ar jos nutraukimo pasekmė;

▼B

b) susitarimas dėl sutuoktinių turto – bet kuris sutuoktinių ar būsimų sutuoktinių susitarimas, kuriuo jie nustato jiems taikomą sutuoktinių turto teisinį režimą;

c) autentiškas dokumentas – dokumentas sutuoktinių turto teisinio režimo klausimu, oficialiai parengtas arba įregistruotas valstybėje narėje kaip autentiškas dokumentas, kurio autentiškumas:

i) siejamas su parašu bei autentiško dokumento turiniu ir

ii) buvo nustatytas viešosios institucijos arba kitos tuo tikslu kilmės valstybės narės įgaliotos institucijos;

d) teismo sprendimas – valstybės narės teismo priimtas sprendimas sutuoktinių turto teisinio režimo klausimu, nesvarbu, kaip tas sprendimas gali būti įvardijamas, įskaitant teismo pareigūno sprendimą dėl bylinėjimosi išlaidų sumos nustatymo;

e) teisminis susitarimas – teismo patvirtintas arba teismo proceso metu teisme sudarytas susitarimas sutuoktinių turto teisinio režimo klausimu;

f) kilmės valstybė narė – valstybė narė, kurioje buvo priimtas teismo sprendimas, parengtas autentiškas dokumentas, arba patvirtintas ar sudarytas teisminis susitarimas;

g) vykdymo valstybė narė – valstybė narė, kurioje prašoma pripažinti ir (arba) vykdyti teismo sprendimą, autentišką dokumentą arba teisminį susitarimą.

2. Šiame reglamente sąvoka „teismas“ reiškia bet kurią teisminę instituciją ir visas kitas valdžios institucijas bei teisės specialistus, kompetentingus sutuoktinių turto teisiniu režimo klausimais, kurie vykdo teismines funkcijas arba veikia vadovaudamiesi teisminės institucijos suteiktais įgaliojimais arba jos prižiūrimi, jei tos kitos valdžios institucijos ir teisės specialistai užtikrina nešališkumą ir visų šalių teisę būti išklausytoms ir jei jų sprendimai pagal valstybės narės, kurioje jie veikia, teisę:

a) gali būti apskųsti teisminei institucijai arba jos peržiūrėti ir

b) turi panašią galią ir poveikį kaip teisminės institucijos sprendimas dėl to paties klausimo.

Valstybės narės pagal 64 straipsnį praneša Komisijai apie pirmoje pastraipoje nurodytas kitas valdžios institucijas ir teisės specialistus.

II SKYRIUS

JURISDIKCIJA

4 straipsnis

Jurisdikcija vieno iš sutuoktinių mirties atveju

Tais atvejais, kai į valstybės narės teismą kreiptasi vieno iš sutuoktinių paveldėjimo klausimais pagal Reglamentą (ES) Nr. 650/2012, tos valstybės teismai turi jurisdikciją priimti sprendimą su ta paveldėjimo byla susijusiais sutuoktinių turto teisinio režimo klausimais.

▼B

5 straipsnis

Jurisdikcija santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium arba santuokos pripažinimo negaliojančia bylose

1. Nedarant poveikio 2 daliai, tais atvejais, kai į valstybės narės teismą kreiptasi, kad jis priimtų sprendimą dėl prašymo dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium patvirtinimo arba santuokos pripažinimo negaliojančia pagal Reglamentą (EB) Nr. 2201/2003, tos valstybės teismai turi jurisdikciją priimti sprendimą su tuo prašymu susijusiais sutuoktinių turto teisinio režimo klausimais.

2. Dėl 1 dalyje nurodytos jurisdikcijos priimti sprendimą sutuoktinių turto teisinio režimo klausimais turi būti sudaromas sutuoktinių susitarimas tais atvejais, kai teismas, į kurį kreiptasi, kad jis priimtų sprendimą dėl prašymo dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium patvirtinimo arba santuokos pripažinimo negaliojančia:

a) yra valstybės narės, kurioje yra pareiškėjo įprastinė gyvenamoji vieta, jeigu pareiškėjas ten gyveno ne trumpiau kaip vienerius metus iki pat pareiškimo padavimo, vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 2201/2003 3 straipsnio 1 dalies a punkto penkta įtrauka, teismas;

b) yra valstybės narės, kurios pilietybę turi pareiškėjas ir kurioje yra pareiškėjo įprastinė gyvenamoji vieta, jeigu jis ten gyveno ne trumpiau kaip šešis mėnesius iki pat pareiškimo padavimo, vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 2201/2003 3 straipsnio 1 dalies a punkto šešta įtrauka, teismas;

c) yra teismas, į kurį kreiptasi dėl gyvenimo skyrium pakeitimo santuokos nutraukimu atvejais pagal Reglamento (EB) Nr. 2201/2003 5 straipsnį, arba

d) yra teismas, į kurį kreiptasi kitos jurisdikcijos atvejais pagal Reglamento (EB) Nr. 2201/2003 7 straipsnį.

3. Jei šio straipsnio 2 dalyje nurodytas susitarimas sudaromas prieš kreipiantis į teismą, kad jis priimtų sprendimą sutuoktinių turto teisinio režimo klausimais, jis turi atitikti 7 straipsnio 2 dalį.

6 straipsnis

Jurisdikcija kitose bylose

Tais atvejais, kai nė vienas valstybės narės teismas neturi jurisdikcijos pagal 4 ir 5 straipsnius, arba tuose straipsniuose nenurodytose jurisdikciją priimti sprendimą sutuoktinių turto teisinio režimo klausimu turi:

a) valstybės narės, kurios teritorijoje kreipimosi į teismą momentu yra sutuoktinių įprastinė gyvenamoji vieta, teismai, arba, jei ši sąlyga netenkinama;

b) valstybės narės, kurios teritorijoje buvo sutuoktinių paskutinė įprastinė gyvenamoji vieta, jeigu kreipimosi į teismą momentu vienas iš jų ten tebegyvena, teismai, arba, jei ši sąlyga netenkinama;

c) valstybės narės, kurios teritorijoje kreipimosi į teismą momentu yra atsakovo įprastinė gyvenamoji vieta, teismai, arba, jei ši sąlyga netenkinama;

d) valstybės narės, kurios pilietybė kreipimosi į teismą momentu yra bendra abiejų sutuoktinių pilietybė, teismai.

▼B

7 straipsnis

Teismo pasirinkimas

1. Tais atvejais, kai taikomas 6 straipsnis, šalys gali susitarti, kad išimtinę jurisdikciją priimti sprendimą dėl sutuoktinių turto teisinio režimo klausimais turi valstybės narės, kurios teisė yra taikytina pagal 22 straipsnį ar 26 straipsnio 1 dalies a arba b punktus, teismai arba valstybės narės, kurioje santuoka buvo sudaryta, teismai.

2. 1 dalyje nurodytas susitarimas turi būti rašytinės formos, nurodoma jo sudarymo data ir jį pasirašo abi šalys. Bet kuris elektroninėmis priemonėmis perduotas pranešimas, kuriuo ilgam laikui užfiksuojamas susitarimas, laikomas lygiaverčiu rašytiniam susitarimui.

8 straipsnis

Jurisdikcija, grindžiama atsakovo atvykimu į teismą

1. Be jurisdikcijos, kylančios iš kitų šio reglamento nuostatų, jurisdikciją turi valstybės narės, kurios teisė yra taikytina pagal 22 straipsnį arba 26 straipsnio 1 dalies a arba b punktus, teismas, į kurį atvyksta atsakovas. Tai netaikoma tais atvejais, kai atsakovas į teismą atvyksta siekdamas nuginčyti jurisdikciją, arba tais atvejais, kai taikomas 4 straipsnis arba 5 straipsnio 1 dalis.

2. Prieš prisiimdamas jurisdikciją pagal 1 dalį, teismas užtikrina, kad atsakovas būtų informuotas apie jo teisę ginčyti jurisdikciją ir apie atvykimo ar neatvykimo į teismą pasekmes.

9 straipsnis

Alternatyvi jurisdikcija

1. Išimties tvarka, jei valstybės narės teismas, turintis jurisdikciją pagal 4, 6, 7 arba 8 straipsnį, laiko, kad pagal tos valstybės narės tarptautinės privatinės teisės taisykles atitinkama santuoka nėra pripažįstama teismo proceso dėl sutuoktinių turto teisinio režimo tikslais, jis gali atsisakyti jurisdikcijos. Jei teismas nusprendžia atsisakyti jurisdikcijos, jis tai turi padaryti nedelsdamas.

2. Tais atvejais, kai teismas, turintis jurisdikciją pagal 4 arba 6 straipsnį, atsisako jurisdikcijos ir kai šalys susitaria suteikti jurisdikciją bet kurios kitos valstybės narės teismams pagal 7 straipsnį, jurisdikciją priimti sprendimą dėl sutuoktinių turto teisinio režimo turi tos valstybės narės teismai.

Kitais atvejais jurisdikciją priimti sprendimą dėl sutuoktinių turto teisinio režimo turi bet kurios kitos valstybės narės teismai pagal 6 arba 8 straipsnius arba valstybės narės, kurioje santuoka buvo sudaryta, teismai.

3. Šis straipsnis netaikomas, jei šalims yra išduotas teismo sprendimas dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium patvirtinimo arba santuokos pripažinimo negaliojančia, kuris gali būti pripažintas teismo vietos valstybėje narėje.

▼B

10 straipsnis

Subsidiari jurisdikcija

Tais atvejais, kai nė vienas valstybės narės teismas neturi jurisdikcijos pagal 4, 5, 6, 7 ir 8 straipsnius arba kai visi teismai pagal 9 straipsnį atsisakė jurisdikcijos ir nė vienas teismas neturi jurisdikcijos pagal 9 straipsnio 2 dalį, valstybės narės teismai turi jurisdikciją, jei vieno arba abiejų sutuoktinių nekilnojamasis turtas yra tos valstybės narės teritorijoje, tačiau tokiu atveju teismas, į kurį kreiptasi, turi jurisdikciją priimti sprendimą tik dėl šio nekilnojamojo turto.

11 straipsnis

Forum necessitatis

Tais atvejais, kai nė vienas valstybės narės teismas neturi jurisdikcijos pagal 4, 5, 6, 7, 8 arba 10 straipsnius arba kai visi teismai pagal 9 straipsnį jurisdikcijos atsisakė ir nė vienas valstybės narės teismas neturi jurisdikcijos pagal 9 straipsnio 2 dalį arba 10 straipsnį, valstybės narės teismai gali išimties tvarka priimti sprendimą dėl sutuoktinių turto teisinio režimo, jei teismo procesas negali būti pagrįstai pradėtas ar vykdomas arba būtų neįmanomas trečiojoje valstybėje, su kuria byla yra glaudžiai susijusi.

Byla turi būti pakankamai susijusi su valstybe nare, į kurios teismą buvo kreiptasi.

12 straipsnis

Priešieškiniai

Teismas, kuriame vyksta teismo procesas pagal 4, 5, 6, 7 ir 8 straipsnius, 9 straipsnio 2 dalį, 10 arba 11 straipsnį, taip pat turi jurisdikciją priimti sprendimą dėl priešieškinio, jei jis patenka į šio reglamento taikymo sritį.

13 straipsnis

Proceso apribojimai

1. Tais atvejais, kai mirusiojo turtas, kurio paveldėjimas patenka į Reglamento (ES) Nr. 650/2012 taikymo sritį, apima turtą, esantį trečiojoje valstybėje, teismas, į kurį kreiptasi, kad būtų priimtas sprendimas dėl sutuoktinių turto teisinio režimo, vienos iš šalių prašymu gali nuspręsti nepriimti sprendimo dėl vienos ar daugiau tokio turto dalių, jei tikėtina, kad jo sprendimas dėl to turto nebus pripažintas ir, kai taikoma, nebus paskelbtas vykdytinu toje trečiojoje valstybėje.

2. 1 dalis nedaro poveikio šalių teisei apriboti bylos nagrinėjimo mastą pagal valstybės narės, į kurios teismą buvo kreiptasi, teisę.

14 straipsnis

Kreipimasis į teismą

Taikant šį skyrių laikoma, kad į teismą kreiptasi:

▼B

a) kai teismui pateikiamas dokumentas, kuriuo pradedamas procesas, ar lygiavertis dokumentas, su sąlyga, kad ieškovas vėliau ėmėsi jam privalomų priemonių, kad tas dokumentas būtų įteiktas atsakovui;

b) jeigu pirmiausia dokumentas turi būti pateiktas ne teismui, kai jį gauna už dokumento įteikimą atsakinga valdžios institucija, su sąlyga, kad ieškovas vėliau imasi jam privalomų priemonių, kad tas dokumentas būtų pateiktas teismui; arba

c) jeigu procesas pradedamas paties teismo iniciatyva, tuo momentu, kai teismas priima sprendimą pradėti procesą, arba, jeigu priimti tokį sprendimą nereikalaujama, tuo momentu, kai byla įregistruojama teisme.

15 straipsnis

Jurisdikcijos tikrinimas

Tais atvejais, kai į valstybės narės teismą kreipiamasi sutuoktinių turto teisinio režimo klausimu, kurį nagrinėti jis neturi jurisdikcijos pagal šį reglamentą, tas teismas savo iniciatyva paskelbia, kad jis neturi jurisdikcijos.

16 straipsnis

Priimtinumo tikrinimas

1. Tais atvejais, kai atsakovas, kurio įprastinė gyvenamoji vieta yra kitoje valstybėje nei valstybė narė, kurioje pareikštas ieškinys, neatvyksta į teismą, pagal šį reglamentą jurisdikciją turintis teismas sustabdo procesą, kol nustatoma, ar atsakovas dokumentą, kuriuo pradedamas procesas, arba lygiavertį dokumentą gavo laiku, kad galėtų pasirengti gynybai, arba kad šiuo tikslu buvo imtasi visų būtinų priemonių.

2. Vietoj šio straipsnio 1 dalies taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1393/2007 ([1]) 19 straipsnis, jeigu dokumentas, kuriuo pradedamas procesas, arba lygiavertis dokumentas turėjo būti perduotas iš vienos valstybės narės į kitą pagal šį reglamentą.

3. Tais atvejais, kai Reglamentas (EB) Nr. 1393/2007 netaikomas, taikomas 1965 m. lapkričio 15 d. Hagos konvencijos dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo užsienyje 15 straipsnis, jeigu dokumentas, kuriuo pradedamas procesas arba lygiavertis dokumentas turėjo būti perduotas į užsienį pagal tą konvenciją.

17 straipsnis

Lis pendens

1. Tais atvejais, kai procesai ir tuo pačiu pagrindu ir tarp tų pačių šalių pradedami skirtingų valstybių narių teismuose, bet kuris teismas,

([1]) 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1393/2007 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse (dokumentų įteikimas) ir panaikinantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1348/2000 (OL L 324, 2007 12 10, p. 79).

▼B

išskyrus teismą, į kurį kreiptasi pirmiausia, savo iniciatyva sustabdo procesą, kol nustatoma teismo, į kurį kreiptasi pirmiausia, jurisdikcija.

2. 1 dalyje nurodytais atvejais teismo, į kurį kreiptasi dėl ginčo, prašymu, bet kuris kitas teismas, į kurį kreiptasi, nedelsdamas pirmajam teismui praneša datą, kada į jį buvo kreiptasi.

3. Jei nustatoma teismo, į kurį kreiptasi pirmiausia, jurisdikcija, bet kuris teismas, išskyrus teismą, į kurį kreiptasi pirmiausia, atsisako jurisdikcijos to teismo naudai.

18 straipsnis

Susiję ieškiniai

1. Tais atvejais, kai skirtingų valstybių narių teismuose nagrinėjami susiję ieškiniai, bet kuris teismas, išskyrus teismą, į kurį kreiptasi pirmiausia, gali sustabdyti jame vykstantį procesą.

2. Atvejais, nurodytais 1 dalyje, kai šie ieškiniai yra nagrinėjami pirmosios instancijos teismuose, bet kuris teismas, išskyrus teismą, į kurį kreiptasi pirmiausia, vienos iš šalių prašymu taip pat gali atsisakyti jurisdikcijos, jeigu teismas, į kurį kreiptasi pirmiausia, turi jurisdikciją dėl tų ieškinių ir jei pagal jo teisę leidžiama tuos ieškinius sujungti.

3. Pagal šį straipsnį ieškiniai laikytini susijusiais, kai jie yra taip glaudžiai susiję, kad juos tikslinga nagrinėti ir spręsti kartu, siekiant išvengti teismo sprendimų nesuderinamumo rizikos, atsirandančios dėl atskirai vykstančių procesų.

19 straipsnis

Laikinosios priemonės, įskaitant apsaugos priemones

Valstybės narės teismuose gali būti pateiktas prašymas dėl tokių laikinųjų priemonių, įskaitant apsaugos priemones, kurios yra galimos pagal tos valstybės teisę, taikymo, net jeigu pagal šį reglamentą kitos valstybės narės teismai turi jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės.

III SKYRIUS

TAIKYTINA TEISĖ

20 straipsnis

Visuotinis taikymas

Pagal šį reglamentą kaip taikytina nustatyta teisė taikoma neatsižvelgiant į tai, ar ši teisė yra valstybės narės teisė.

21 straipsnis

Taikytinos teisės vieningumas

Sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytina teisė pagal 22 arba 26 straipsnį taikoma visam turtui, kuriam taikomas tas režimas, neatsižvelgiant į turto buvimo vietą.

▼B

22 straipsnis

Taikytinos teisės pasirinkimas

1. Sutuoktiniai arba būsimi sutuoktiniai gali susitarti nustatyti arba pakeisti jų sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytiną teisę, jei tai yra kuri nors toliau nurodyta teisė:

a) valstybės, kurioje susitarimo sudarymo momentu yra sutuoktinių arba būsimų sutuoktinių, arba vieno iš jų įprastinė gyvenamoji vieta, teisė arba

b) valstybės, kurios pilietybę susitarimo sudarymo momentu turi vienas iš sutuoktinių arba būsimų sutuoktinių, teisė.

2. Išskyrus atvejus, kai sutuoktiniai susitaria kitaip, santuokos metu nustatytam sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytinos teisės pakeitimas galioja į ateitį.

3. Taikytinos teisės pakeitimas atgaline tvarka pagal 2 dalį nedaro neigiamo poveikio iš tos teisės kylančioms trečiųjų asmenų teisėms.

23 straipsnis

Susitarimo dėl taikytinos teisės pasirinkimo formalus galiojimas

1. 22 straipsnyje nurodytas susitarimas turi būti rašytinės formos, nurodoma jo sudarymo data ir jį pasirašo abu sutuoktiniai. Bet kuris elektroninėmis priemonėmis perduotas pranešimas, kuriuo ilgam laikui užfiksuotas susitarimas, laikomas lygiaverčiu rašytiniam susitarimui.

2. Jei valstybės narės, kurioje susitarimo sudarymo momentu yra abiejų sutuoktinių įprastinė gyvenamoji vieta, teisėje susitarimams dėl sutuoktinių turto nustatyta papildomų formos reikalavimų, taikomi tie reikalavimai.

3. Jei susitarimo sudarymo momentu sutuoktinių įprastinė gyvenamoji vieta yra skirtingose valstybėse narėse, ir jei tų valstybių teisėje susitarimams dėl sutuoktinių turto nustatyta skirtingų formos reikalavimų, susitarimas formaliai galioja, jei jis atitinka vienos iš tų valstybių narių teisėje nustatytus reikalavimus.

4. Jei susitarimo sudarymo momentu tik vieno iš sutuoktinių įprastinė gyvenamoji vieta yra valstybėje narėje ir jei tos valstybės teisėje susitarimams dėl sutuoktinių turto nustatyta papildomų formos reikalavimų, taikomi tie reikalavimai.

24 straipsnis

Sutikimas ir turinio galiojimas

1. Susitarimo dėl taikytinos teisės pasirinkimo ar bet kurios jo sąlygos buvimas ir galiojimas nustatomas pagal teisę, kuri jį reglamentuotų pagal 22 straipsnį, jei susitarimas ar sąlyga galiotų.

2. Siekdamas įrodyti, kad nedavė sutikimo, vienas iš sutuoktinių gali remtis valstybės, kurioje kreipimosi į teismą momentu yra jo įprastinė gyvenamoji vieta, teise, jei iš aplinkybių paaiškėja, kad nustatyti jo elgesio pasekmes pagal 1 dalyje nurodytą teisę būtų nepagrįsta.

▼B

25 straipsnis

Susitarimo dėl sutuoktinių turto formalus galiojimas

1. Susitarimas dėl sutuoktinių turto turi būti rašytinės formos, nurodoma jo sudarymo data ir jį pasirašo abu sutuoktiniai. Bet kuris elektroninėmis priemonėmis perduotas pranešimas, kuriuo ilgam laikui užfiksuotas susitarimas, laikomas lygiaverčiu rašytiniam susitarimui.

2. Jei valstybės narės, kurioje susitarimo sudarymo momentu yra abiejų sutuoktinių įprastinė gyvenamoji vieta, teisėje susitarimams dėl sutuoktinių turto nustatyta papildomų formos reikalavimų, taikomi tie reikalavimai.

Jei susitarimo sudarymo momentu sutuoktinių įprastinė gyvenamoji vieta yra skirtingose valstybėse narėse, ir jei tų valstybių teisėje susitarimams dėl sutuoktinių turto nustatyta skirtingų formos reikalavimų, susitarimas formaliai galioja, jei jis atitinka vienos iš tų valstybių narių teisėje nustatytus reikalavimus.

Jei susitarimo sudarymo momentu tik vieno iš sutuoktinių įprastinė gyvenamoji vieta yra valstybėje narėje ir jei tos valstybės teisėje susitarimams dėl sutuoktinių turto nustatyta papildomų formos reikalavimų, taikomi tie reikalavimai.

3. Jei sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytinoje teisėje nustatyta papildomų formos reikalavimų, taikomi tie reikalavimai.

26 straipsnis

Taikytina teisė šalims jos nepasirinkus

1. Šalims nepasirinkus taikytinos teisės pagal 22 straipsnį, sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytina teisė yra:

a) sutuoktinių pirmos bendros įprastinės gyvenamosios vietos po jų santuokos sudarymo valstybės teisė, arba, jei tokios nėra,

b) sutuoktinių bendros pilietybės santuokos sudarymo momentu valstybės teisė, arba, jei tokios nėra,

c) valstybės, su kuria santuokos sudarymo momentu, atsižvelgiant į visas aplinkybes, abu sutuoktinius kartu sieja glaudžiausi ryšiai, teisė.

2. Jei sutuoktiniai santuokos sudarymo momentu turi daugiau nei vieną bendrą pilietybę, taikomi tik 1 dalies a ir c punktai.

3. Išimties tvarka, bet kuriam iš sutuoktinių pateikus prašymą, teisminė institucija, turinti jurisdikciją priimti sprendimą dėl sutuoktinių turto teisinio režimo klausimų, gali nuspręsti, kad sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytina teisė yra kitos valstybės nei tos, kurios teisė taikytina pagal 1 dalies a punktą, teisė, jei pareiškėjas įrodo, kad:

a) toje kitoje valstybėje sutuoktinių paskutinė bendra įprastinė gyvenamoji vieta buvo gerokai ilgesnį laiką nei pagal 1 dalies a punktą nustatytoje valstybėje bei

▼B

b) abu sutuoktiniai tos kitos valstybės teise rėmėsi tvarkydami arba planuodami savo turtinius santykius.

Tos kitos valstybės teisė taikoma nuo santuokos sudarymo momento, išskyrus tuos atvejus, kai vienas sutuoktinis nesutinka. Pastaruoju atveju tos kitos valstybės teisė turi galią nuo to laiko, kai jie pradėjo gyventi savo paskutinėje bendroje įprastinėje gyvenamojoje vietoje toje kitoje valstybėje.

Tos kitos valstybės teisės taikymas nedaro neigiamo poveikio trečiųjų asmenų teisėms, kylančioms iš pagal 1 dalies a punktą taikytinos teisės.

Ši dalis netaikoma tais atvejais, kai sutuoktiniai yra sudarę susitarimą dėl sutuoktinių turto iki to laiko, kai jie pradėjo gyventi savo paskutinėje bendroje įprastinėje gyvenamojoje vietoje toje kitoje valstybėje.

27 straipsnis

Taikytinos teisės taikymo sritis

Pagal šį reglamentą sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytina teisė nustato, *inter alia*,:

a) vieno ar abiejų sutuoktinių turto klasifikavimą į skirtingas kategorijas santuokos metu ir jai pasibaigus;

b) turto perkėlimą iš vienos kategorijos į kitą;

c) vieno sutuoktinio atsakomybę už kito sutuoktinio įsipareigojimus ir skolas;

d) vieno ar abiejų sutuoktinių galias, teises ir pareigas turto atžvilgiu;

e) sutuoktinių turto teisinio režimo panaikinimą ir turto padalijimą, paskirstymą arba likvidavimą;

f) sutuoktinių turto teisinio režimo poveikį teisiniams vieno iš sutuoktinių ir trečiųjų asmenų santykiams ir

g) susitarimo dėl sutuoktinių turto turinio galiojimą.

28 straipsnis

Poveikis tretiesiems asmenims

1. Nepaisant 27 straipsnio f punkto, teise, kuri taikytina sutuoktinių turto teisiniam režimui, vienas iš sutuoktinių negali remtis trečiojo asmens atžvilgiu kilus ginčui tarp trečiojo asmens ir kurio nors iš sutuoktinių arba abiejų sutuoktinių, išskyrus atvejus, kai trečiasis asmuo žinojo arba, laikydamasis deramo rūpestingumo kriterijų, turėjo žinoti apie tą teisę.

2. Laikoma, kad trečiasis asmuo žino apie sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytiną teisę, jeigu

a) ta teisė yra:

i) valstybės, kurios teisė yra taikytina vieno iš sutuoktinių ir trečiojo asmens sandoriui, teisė;

▼B

ii) valstybės, kurioje yra sandorį sudariusio sutuoktinio ir trečiojo asmens įprastinė gyvenamoji vieta, teisė arba

iii) tais atvejais, kai tai susiję su nekilnojamuoju turtu, – valstybės, kurioje yra tas turtas, teisė;

arba

b) kuris nors iš sutuoktinių įvykdė taikytinus reikalavimus dėl sutuoktinių turto teisinio režimo paviešinimo arba registravimo, kurie nustatyti:

i) valstybės, kurios teisė yra taikytina vieno iš sutuoktinių ir trečiojo asmens sandoriui, teisėje;

ii) valstybės, kurioje yra sandorį sudariusio sutuoktinio ir trečiojo asmens įprastinė gyvenamoji vieta, teisėje arba

iii) tais atvejais, kai tai susiję su nekilnojamuoju turtu, – valstybės, kurioje yra tas turtas, teisėje.

3. Tais atvejais, kai vienas iš sutuoktinių negali trečiojo asmens atžvilgiu remtis teise, taikoma sutuoktiniams taikomą sutuoktinių turto teisiniam režimui, kaip numatyta 1 dalyje, sutuoktinių turto teisinio režimo pasekmes trečiojo asmens atžvilgiu reglamentuoja:

a) valstybės, kurios teisė yra taikytina vieno iš sutuoktinių ir trečiojo asmens sandoriui, teisė, arba

b) tais atvejais, kai tai susiję su nekilnojamuoju turtu arba registruotu turtu ar teisėmis, – valstybės, kurioje yra tas turtas arba kurioje yra įregistruotas tas turtas ar teisės, teisė.

29 straipsnis

Teisių *in rem* pritaikymas

Tais atvejais, kai asmuo remiasi teise *in rem*, į kurią jis turi teisę pagal sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytiną teisę, o valstybės narės, kurioje remiamasi ta teise, teisėje atitinkama teisė *in rem* nėra žinoma, prireikus ir kiek tai įmanoma, ta teisė *in rem* pritaikoma pagal panašiausią tos valstybės teisėje numatytą lygiavertę teisę, atsižvelgiant į tikslus ir interesus, kurių siekiama konkrečia teise *in rem*, ir su ja siejamas pasekmes.

30 straipsnis

Viršesnės privalomosios nuostatos

1. Šis reglamentas nedaro poveikio teismo vietos teisės viršesnių privalomųjų nuostatų taikymui.

2. Viršesnės privalomosios nuostatos yra nuostatos, kurių laikymąsi valstybė narė laiko itin svarbiu jos viešųjų interesų, pavyzdžiui, politinės, socialinės ar ekonominės santvarkos, apsaugai tiek, kad jos taikomos visais atvejais, kurie patenka į jų taikymo sritį, neatsižvelgiant į kitais atvejais pagal šį reglamentą sutuoktinių turto teisiniam režimui taikytiną teisę.

▼B

31 straipsnis

Viešoji tvarka (*ordre public*)

Atsisakyti taikyti kurios nors iš šio reglamento nurodytų valstybių teisės nuostatą galima tik tuo atveju, jei toks taikymas yra akivaizdžiai nesuderinamas su teismo vietos viešąja tvarka (*ordre public*).

32 straipsnis

Renvoi *netaikymas*

Bet kurios šiame reglamente nurodytos valstybės teisės taikymas reiškia toje valstybėje galiojančių teisės normų, išskyrus jos tarptautinės privatinės teisės normas, taikymą.

33 straipsnis

Valstybės, kuriose yra daugiau nei viena teisės sistema. Teritorinės teisės kolizijos

1. Tais atvejais, kai šiame reglamente nurodyta teisė yra valstybės, kurią sudaro keli teritoriniai vienetai, kurių kiekvienas turi savo sutuoktinių turto teisinius režimus reglamentuojančia teisės norma, teisė, pagal tos valstybės vidaus kolizijos teisės normas nustatoma, kurio atitinkamo teritorinio vieneto teisės normos taikomos.

2. Jei tokių vidaus kolizijos teisės normų nėra:

a) nustatant taikytiną teisę pagal nuostatas, kuriose daroma nuoroda į sutuoktinių įprastinę gyvenamąją vietą, visos nuorodos į 1 dalyje nurodytos valstybės teisę suprantamos kaip nuorodos į teritorinio vieneto, kuriame yra sutuoktinių įprastinė gyvenamoji vieta, teisę;

b) nustatant taikytiną teisę pagal nuostatas, kuriose daroma nuoroda į sutuoktinių pilietybę, visos nuorodos į 1 dalyje nurodytos valstybės teisę suprantamos kaip nuorodos į teritorinio vieneto, su kuriuo sutuoktiniai yra glaudžiausiai susiję, teisę;

c) nustatant taikytiną teisę pagal visas kitas nuostatas, kuriose daroma nuoroda į kitus elementus, kurie yra siejamieji kriterijai, visos nuorodos į 1 dalyje nurodytos valstybės teisę aiškinamos kaip nuorodos į teritorinio vieneto, kuriame yra atitinkamas elementas, teisę.

34 straipsnis

Valstybės, kuriose yra daugiau nei viena teisės sistema. Teisės kolizijos asmenų atžvilgiu

Valstybės, kurioje yra dvi ar daugiau teisės sistemų arba du ar daugiau normų rinkinių, taikomų įvairių kategorijų asmenims sutuoktinių turto teisinių režimų klausimais, atveju visos nuorodos į tokios valstybės teisę aiškinamos kaip nuorodos į teisės sistemą arba normų rinkinį, nustatytą pagal toje valstybėje galiojančias normas. Jei pastarųjų normų nėra, taikoma teisės sistema arba normų rinkinys, su kuriuo sutuoktiniai yra glaudžiausiai susiję.

▼B

35 straipsnis

Šio reglamento netaikymas vidaus teisės kolizijoms

Valstybė narė, kurią sudaro keli teritoriniai vienetai, kurių kiekvienas turi savo sutuoktinių turto teisinius režimus reglamentuojančia teisės norma, šio reglamento neprivalo taikyti teisės kolizijoms, atsirandančioms tik tarp tokių vienetų.

IV SKYRIUS

TEISMO SPRENDIMŲ PRIPAŽINIMAS, VYKDYTINUMAS IR VYKDYMAS

36 straipsnis

Pripažinimas

1. Vienoje valstybėje narėje priimtas teismo sprendimas pripažįstamas kitose valstybėse narėse nereikalaujant pradėti kokio nors specialaus proceso.

2. Bet kuris suinteresuotoji šalis, kuri iškelia teismo sprendimo pripažinimo klausimą kaip pagrindinį ginčo klausimą, gali 44–57 straipsniuose nustatyta tvarka kreiptis dėl to teismo sprendimo pripažinimo.

3. Jei proceso valstybės narės teisme baigtis priklauso nuo to, kaip bus išspręstas nepagrindinis klausimas dėl pripažinimo, tas teismas turi jurisdikciją tuo klausimu.

37 straipsnis

Atsisakymo pripažinti pagrindai

Teismo sprendimas nepripažįstamas:

a) jei toks pripažinimas akivaizdžiai prieštarauja valstybės narės, kurioje prašoma jį pripažinti, viešajai tvarkai (*ordre public*);

b) kai jis priimtas atsakovui neatvykus į teismą, jei atsakovui dokumentas, kuriuo pradedamas procesas, arba lygiavertis dokumentas nebuvo įteiktas laiku ir tokiu būdu, kad jis galėtų pasirengti gynybai, išskyrus atvejus, kai atsakovas nepradėjo proceso teismo sprendimui užginčyti tada, kai buvo įmanoma tą padaryti;

c) jei jis nesuderinamas su valstybėje narėje, kurioje prašoma jį pripažinti, priimtu teismo sprendimu procese tarp tų pačių šalių;

d) jei jis nesuderinamas su kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje priimtu ankstesniu teismo sprendimu dėl to paties ieškinio pagrindo tarp tų pačių šalių, su sąlyga, kad ankstesnis teismo sprendimas atitinka būtinas pripažinimo sąlygas valstybėje narėje, kurioje prašoma jį pripažinti.

38 straipsnis

Pagrindinės teisės

Valstybių narių teismai ir kitos kompetentingos valdžios institucijos šio reglamento 37 straipsnį taiko laikydamiesi pagrindinių teisių ir principų, pripažintų Chartijoje, ypač jos 21 straipsnio dėl nediskriminavimo principo.

▼B

39 straipsnis

Draudimas peržiūrėti kilmės valstybės narės teismo jurisdikciją

1. Kilmės valstybės narės teismo jurisdikcija negali būti peržiūrima.

2. 37 straipsnyje nurodytas viešosios tvarkos (*ordre public*) kriterijus netaikomas 4–11 straipsniuose išdėstytoms jurisdikcijos taisyklėms.

40 straipsnis

Peržiūros iš esmės draudimas

Jokiomis aplinkybėmis valstybėje narėje priimtas teismo sprendimas negali būti peržiūrimas iš esmės.

41 straipsnis

Pripažinimo proceso sustabdymas

Valstybės narės, kurioje prašoma pripažinti kitoje valstybėje narėje priimtą teismo sprendimą, teismas gali sustabdyti teismo procesą, jei šis teismo sprendimas kilmės valstybėje narėje buvo apskųstas įprasta tvarka.

42 straipsnis

Vykdytinumas

Valstybėje narėje priimti ir toje valstybėje vykdytini teismo sprendimai yra vykdytini ir kitoje valstybėje narėje, kai kurio nors suinteresuotosios šalies prašymu jie buvo paskelbti vykdytinais joje 44–57 straipsniuose nustatyta tvarka.

43 straipsnis

Nuolatinės gyvenamosios vietos nustatymas

Norėdamas nustatyti, ar 44–57 straipsniuose nustatytos tvarkos taikymo tikslais šalies nuolatinė gyvenamoji vieta yra vykdymo valstybėje narėje, teismas, į kurį kreiptasi, taiko tos valstybės narės vidaus teisę.

44 straipsnis

Vietos teismų jurisdikcija

1. Prašymas paskelbti teismo sprendimą vykdytinu pateikiamas vykdymo valstybės narės teismui ar kompetentingai valdžios institucijai, apie kurį (-ią) ta valstybė narė pranešė Komisijai pagal 64 straipsnį.

2. Vietos jurisdikcija nustatoma atsižvelgiant į šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, nuolatinę gyvenamąją vietą arba į vykdymo vietą.

45 straipsnis

Procedūra

1. Prašymo pateikimo procedūrą reglamentuoja vykdymo valstybės narės teisė.

▼B

2. Nereikalaujama, kad pareiškėjas vykdymo valstybėje narėje turėtų pašto adresą arba įgaliotą atstovą.

3. Prie prašymo pridedami šie dokumentai:

a) teismo sprendimo kopija, atitinkanti sąlygas, būtinas jo autentiškumui nustatyti;

b) liudijimas, išduotas kilmės valstybės narės teismo arba kompetentingos valdžios institucijos naudojant formą, nustatytą laikantis 67 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros, nedarant poveikio 46 straipsniui.

46 straipsnis

Liudijimo nepateikimas

1. Nepateikus 45 straipsnio 3 dalies b punkte nurodyto liudijimo, teismas arba kompetentinga valdžios institucija gali nustatyti jo pateikimo terminą arba priimti lygiavertį dokumentą, arba, jeigu mano turintis (-i) pakankamai informacijos, – leisti nepateikti šio liudijimo.

2. Jei teismas ar kompetentinga valdžios institucija to prašo, pateikiamas dokumentų vertimas raštu arba transliteracija. Vertimas raštu turi būti atliktas asmens, turinčio teisę atlikti vertimus raštu vienoje iš valstybių narių.

47 straipsnis

Teismo sprendimo paskelbimas vykdytinu

Teismo sprendimas paskelbiamas vykdytinu nedelsiant po to, kai užbaigiami 45 straipsnyje nustatyti formalumai, neatliekant peržiūros pagal 37 straipsnį. Šalis, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, šiame teismo proceso etape neturi teisės teikti jokių pareiškimų dėl prašymo.

48 straipsnis

Pranešimas apie teismo sprendimą dėl prašymo paskelbti teismo sprendimą vykdytinu

1. Apie teismo sprendimą dėl prašymo paskelbti teismo sprendimą vykdytinu pareiškėjui nedelsiant pranešama vykdymo valstybės narės teisėje nustatyta tvarka.

2. Pranešimas apie teismo sprendimo paskelbimą vykdytinu įteikiamas šaliai, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą; prie pranešimo pridedamas teismo sprendimas, jei jis šiai šaliai dar nebuvo įteiktas.

49 straipsnis

Teismo sprendimo dėl prašymo paskelbti teismo sprendimą vykdytinu apskundimas

1. Bet kuri iš šalių gali apskųsti teismo sprendimą dėl prašymo paskelbti teismo sprendimą vykdytinu.

2. Apeliacinis skundas pateikiamas teismui, apie kurį atitinkama valstybė narė pranešė Komisijai pagal 64 straipsnį.

▼B

3. Apeliacinis skundas nagrinėjamas laikantis taisyklių, reglamentuojančių ginčo teiseną.

4. Jei šalis, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, neatvyksta į apeliacinį teismą, kuriame vyksta procesas dėl pareiškėjo pateikto apeliacinio skundo, 16 straipsnis taikomas net ir tuo atveju, kai šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, nuolatinė gyvenamoji vieta nėra nė vienoje iš valstybių narių.

5. Apeliacinis skundas dėl teismo sprendimo paskelbimo vykdytinu pateikiamas per 30 dienų nuo teismo sprendimo įteikimo. Jei šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, nuolatinė gyvenamoji vieta yra kitoje valstybėje narėje nei valstybė narė, kurioje teismo sprendimas buvo paskelbtas vykdytinu, terminas apeliaciniam skundui pateikti yra 60 dienų ir skaičiuojamas nuo teismo sprendimo įteikimo minėtai šaliai asmeniškai arba pristatymo į jos gyvenamąją vietą dienos. Šis terminas negali būti pratęstas dėl atstumo.

50 straipsnis

Teismo sprendimo dėl apeliacinio skundo ginčijimo tvarka

Teismo sprendimas dėl skundo gali būti užginčytas tik laikantis procedūros, apie kurią atitinkama valstybė narė pranešė Komisijai pagal 64 straipsnį.

51 straipsnis

Atsisakymas paskelbti teismo sprendimą vykdytinu ar tokio paskelbimo panaikinimas

Teismas, kuriam pateiktas apeliacinis skundas pagal 49 arba 50 straipsnį, atsisako paskelbti teismo sprendimą vykdytinu arba tokį paskelbimą atšaukia tik remdamasis vienu iš 37 straipsnyje nurodytų pagrindų. Jis priima sprendimą nedelsdamas.

52 straipsnis

Proceso sustabdymas

Teismas, kuriam pateiktas apeliacinis skundas pagal 49 arba 50 straipsnį, remdamasis šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, prašymu sustabdo procesą, jei teismo sprendimo vykdytinumas kilmės valstybėje narėje sustabdytas dėl apeliacinio skundo.

53 straipsnis

Laikinosios priemonės, įskaitant apsaugos priemones

▼C2

1. Jei teismo sprendimas turi būti pripažintas pagal šį skyrių, niekas nekliudo pareiškėjui pagal vykdymo valstybės narės teisę pasinaudoti laikinosiomis priemonėmis, įskaitant apsaugos priemones, nereikalaujant, kad teismo sprendimas būtų paskelbtas vykdytinu pagal 47 straipsnį.

▼B

2. Teismo sprendimą paskelbus vykdytinu, įstatymo nustatyta tvarka leidžiama imtis bet kokių apsaugos priemonių.

3. Per laikotarpį, skirtą apeliaciniam skundui dėl teismo sprendimo paskelbimo vykdytinu pateikti pagal 49 straipsnio 5 dalį, ir kol toks skundas neišnagrinėtas, negalima imtis jokių vykdymo priemonių, išskyrus apsaugos priemones, nukreiptas į šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, turtą.

▼B

54 straipsnis

Dalinis vykdytinumas

1. Tais atvejais, kai teismo sprendimas buvo priimtas dėl kelių reikalavimų ir jis negali būti paskelbtas vykdytinu visų jų atžvilgiu, teismas arba kompetentinga valdžios institucija paskelbia jį vykdytinu vieno ar kelių šių reikalavimų atžvilgiu.

2. Pareiškėjas gali prašyti, kad vykdytinomis būtų paskelbtos tik tam tikros teismo sprendimo dalys.

55 straipsnis

Teisinė pagalba

Pareiškėjas, kuris kilmės valstybėje narėje pasinaudojo visa ar daline teisine pagalba arba buvo atleistas nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo, turi teisę bet kuriame procese dėl teismo sprendimo paskelbimo vykdytinu naudotis vykdymo valstybės narės teisėje numatytomis palankiausiomis teisinės pagalbos arba atleidimo nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo sąlygomis.

56 straipsnis

Garantijos, įsipareigojimo dokumento ar užstato reikalavimo netaikymas

Iš šalies, kuri vienoje iš valstybių narių kreipiasi dėl kitoje valstybėje narėje priimto teismo sprendimo pripažinimo, vykdytinumo ar vykdymo, negali būti reikalaujama pateikti jokios garantijos, įsipareigojimo dokumento ar užstato, kad ir kaip jie būtų apibūdinti, remiantis tuo, kad ši šalis yra užsienio šalies pilietis, arba tuo, kad jos nuolatinė gyvenamoji vieta arba gyvenamoji vieta nėra vykdymo valstybėje narėje.

57 straipsnis

Mokesčio, rinkliavos ar atlygio netaikymas

Vykdymo valstybėje narėje procese dėl teismo sprendimo paskelbimo vykdytinu negali būti nustatomas joks mokestis, rinkliava ar atlygis, apskaičiuoti pagal nagrinėjamo klausimo vertę.

V SKYRIUS

AUTENTIŠKI DOKUMENTAI IR TEISMINIAI SUSITARIMAI

58 straipsnis

Autentiškų dokumentų priėmimas

1. Vienoje iš valstybių narių sudarytas autentiškas dokumentas kitoje valstybėje narėje turi tokią pačią įrodomąją galią kaip ir kilmės valstybėje narėje arba kuo panašesnį galią su sąlyga, kad tai akivaizdžiai neprieštarauja atitinkamos valstybės narės viešajai tvarkai (*ordre public*).

Asmuo, pageidaujantis pasinaudoti autentišku dokumentu kitoje valstybėje narėje, gali prašyti valdžios institucijos, kuri sudaro autentišką dokumentą kilmės valstybėje narėje, užpildyti formą, nustatytą laikantis 67 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros, aprašant įrodomąją galią, kurią autentiškas dokumentas turi kilmės valstybėje narėje.

▼B

2. Autentiško dokumento autentiškumas ginčijamas kilmės valstybės narės teismuose, ir sprendimai dėl tokių ieškinių priimami pagal tos valstybės teisę. Užginčytas autentiškas dokumentas kitoje valstybėje narėje neturi jokios įrodomosios galios tol, kol ieškinys nagrinėjamas kompetentingame teisme.

3. Autentiškame dokumente užfiksuoti teisiniai veiksmai arba teisiniai santykiai ginčijami teismuose, turinčiuose jurisdikciją pagal šį reglamentą, ir sprendimai dėl tokių ieškinių priimami pagal teisę, taikytiną pagal III skyrių. Užginčytas autentiškas dokumentas valstybėje narėje, kuri nėra kilmės valstybė narė, neturi jokios įrodomosios galios užginčyto klausimo atžvilgiu tol, kol ieškinys nagrinėjamas kompetentingame teisme.

4. Jei proceso rezultatai valstybės narės teisme priklauso nuo to, kaip bus išspręstas nepagrindinis klausimas, susijęs su teisiniais veiksmais arba teisiniais santykiais, užfiksuotais autentiškame dokumente sutuoktinių teisinių režimų klausimais, tas teismas turi jurisdikciją to klausimo atžvilgiu.

59 straipsnis

Autentiškų dokumentų vykdytinumas

1. Autentiškas dokumentas, kuris yra vykdytinas kilmės valstybėje narėje, paskelbiamas vykdytinu kitoje valstybėje narėje bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu 44–57 straipsniuose nustatyta tvarka.

2. Taikant 45 straipsnio 3 dalies b punktą, autentišką dokumentą sudariusi institucija bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu išduoda liudijimą, naudodama formą, nustatytą laikantis 67 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros.

3. Teismas, kuriam pateiktas apeliacinis skundas pagal 49 arba 50 straipsnius, atsisako paskelbti dokumentą vykdytinu arba tokį paskelbimą atšaukia tik tuo atveju, jei autentiško dokumento vykdymas akivaizdžiai prieštarauja vykdymo valstybės narės viešajai tvarkai (*ordre public*).

60 straipsnis

Teisminių susitarimų vykdytinumas

1. Teisminiai susitarimai, kurie yra vykdytini kilmės valstybėje narėje, paskelbiami vykdytinais kitoje valstybėje narėje bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu 44–57 straipsniuose nustatyta tvarka.

2. Taikant 45 straipsnio 3 dalies b punktą, susitarimą patvirtinęs teismas arba teismas, kuriame jis buvo sudarytas, bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu išduoda liudijimą, naudodamas formą, nustatytą laikantis 67 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros.

3. Teismas, kuriam pateiktas apeliacinis skundas pagal 49 arba 50 straipsnį, atsisako paskelbti teisminį susitarimą vykdytinu arba tokį paskelbimą atšaukia tik tuo atveju, jei teisminio susitarimo vykdymas akivaizdžiai prieštarauja vykdymo valstybės narės viešajai tvarkai (*ordre public*).

▼B

VI SKYRIUS

BENDROSIOS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

61 straipsnis

Legalizavimas ir kiti panašūs formalumai

Šio reglamento kontekste valstybėje narėje išduotų dokumentų nereikia legalizuoti ar jiems taikyti kitų panašių formalumų.

62 straipsnis

Ryšys su esančiomis tarptautinėmis konvencijomis

1. Šis reglamentas nedaro poveikio dvišalių ar daugiašalių konvencijų, kurių šalys šio reglamento arba sprendimo pagal SESV 331 straipsnio 1 dalies antrą arba trečią pastraipą priėmimo metu yra viena ar kelios valstybės narės, taikymui, ir kuris yra susijęs su šiame reglamente reglamentuojamais klausimais, nedarant poveikio valstybių narių įsipareigojimams pagal SESV 351 straipsnį.

2. Nepaisant 1 dalies, santykiuose tarp valstybių narių šis reglamentas turi viršenybę tarp jų sudarytų konvencijų atžvilgiu tiek, kiek šios konvencijos yra susijusios su šiuo reglamentu reglamentuojamais klausimais.

3. Šis reglamentas nekliudo valstybėms narėms, kurios yra 1931 m. vasario 6 d. Danijos, Suomijos, Islandijos, Norvegijos ir Švedijos konvencijos, kurioje išdėstytos tarptautinės privatinės teisės nuostatos dėl santuokos, įvaikinimo ir globos, patikslintos 2006 m., 1934 m. lapkričio 19 d. Danijos, Suomijos, Islandijos, Norvegijos ir Švedijos konvencijos, apimančios tarptautinės privatinės teisės nuostatos dėl paveldėjimo, testamentų ir turto administravimo, patikslintos 2012 m. birželio mėn., ir 1977 m. spalio 11 d. Danijos, Suomijos, Islandijos, Norvegijos ir Švedijos konvencijos dėl teismo sprendimų civilinėse bylose pripažinimo ir vykdymo narės, šias konvencijas taikyti tiek, kiek jose numatytos supaprastintos ir greitesnės teismo sprendimų sutuoktinių turto teisinio režimo klausimais pripažinimo ir vykdymo procedūros.

63 straipsnis

Informacija, su kuria gali susipažinti visuomenė

Valstybės narės, siekdamos, kad informaciją būtų galima paskelbti viešai per Europos teisminį tinklą civilinėse ir komercinėse bylose, pateikia Komisijai savo nacionalinės teisės aktų ir procedūrų, susijusių su sutuoktinių turto teisiniais režimais, trumpą santrauką, įskaitant informaciją apie valdžios institucijos, kuri yra kompetentinga sutuoktinių turto teisinių režimų klausimais, rūšį ir apie 28 straipsnyje nurodytą poveikį tretiesiems asmenims.

Valstybės narės šią informaciją nuolat atnaujina.

▼B

64 straipsnis

Informacija apie kontaktinius duomenis ir procedūras

1. Ne vėliau kaip 2018 m. balandžio 29 d. valstybės narės Komisijai praneša:

a) kurių teismų ar valdžios institucijų kompetencijai priklauso nagrinėti prašymus dėl teismo sprendimo paskelbimo vykdytinu pagal 44 straipsnio 1 dalį ir apeliacinius skundus dėl teismo sprendimų dėl tokių prašymų pagal 49 straipsnio 2 dalį;

b) 50 straipsnyje nurodytą teismo sprendimo dėl apeliacinio skundo ginčijimo tvarką.

Valstybės narės informuoja Komisiją apie visus vėlesnius šios informacijos pasikeitimus.

2. Pagal 1 dalį pateiktą informaciją Komisija paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, išskyrus 1 dalies a punkte nurodytų teismų ir valdžios institucijų adresus ir kitus kontaktinius duomenis.

3. Visą pagal 1 dalį pateiktą informaciją Komisija viešai paskelbia naudodama visas tinkamas priemones, visų pirma per Europos teisminį tinklą civilinėse ir komercinėse bylose.

65 straipsnis

Sąrašo su 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija sudarymas ir vėlesnis keitimas

1. Komisija, remdamasi valstybių narių pranešimais, nustato 3 straipsnio 2 dalyje nurodytą kitų institucijų ir teisės specialistų sąrašą.

2. Valstybės narės informuoja Komisiją apie bet kokius vėlesnius tame sąraše esančios informacijos pakeitimus. Komisija atitinkamai pakeičia šį sąrašą.

3. Šį sąrašą ir visus vėlesnius jo pakeitimus Komisija skelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4. Visą pagal 1 ir 2 dalis pateiktą informaciją Komisija paskelbia viešai naudodama visas kitas tinkamas priemones, visų pirma per Europos teisminį tinklą civilinėse ir komercinėse bylose.

66 straipsnis

45 straipsnio 3 dalies b punkte ir 58, 59 ir 60 straipsniuose nurodytų liudijimų ir formų nustatymas ir vėlesnis keitimas

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi ir vėliau iš dalies keičiami 45 straipsnio 3 dalies b punkte ir 58, 59 ir 60 straipsniuose nurodyti liudijimai ir formos. Tokie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 67 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros.

▼B

67 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

68 straipsnis

Nuostata dėl peržiūros

1. Ne vėliau kaip 2027 m. sausio 29 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui šio reglamento taikymo ataskaitą. Prireikus kartu su ataskaita pateikiami pasiūlymai iš dalies pakeisti šį reglamentą.

2. Ne vėliau kaip 2024 m. sausio 29 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui šio reglamento 9 straipsnio ir 38 straipsnio taikymo ataskaitą. Šioje ataskaitoje visų pirma įvertinama, kokiu mastu šiais straipsniais buvo užtikrinta teisė kreiptis į teismą.

3. 1 ir 2 dalyse nurodytų ataskaitų tikslais valstybės narės pateikia Komisijai atitinkamą informaciją apie šio reglamento taikymą jų teismuose.

69 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šis reglamentas taikomas tik 2019 m. sausio 29 d. arba po jos pradėtam teismo procesui, oficialiai parengtiems ar užregistruotiems autentiškiems dokumentams ir patvirtintiems ar sudarytiems teisminiams susitarimams, atsižvelgiant į 2 ir 3 dalis.

▼C1

2. Jei kilmės valstybėje narėje procesas buvo pradėtas anksčiau nei 2019 m. sausio 29 d., tą dieną arba po jos priimti teismo sprendimai pripažįstami ir vykdomi pagal IV skyrių, jei taikomos jurisdikcijos taisyklės atitinka II skyriuje išdėstytas taisykles.

3. III skyrius taikomas tik tiems sutuoktiniams, kurie santuoką sudarė arba jų turto teisiniam režimui taikytiną teisę nurodė 2019 m. sausio 29 d. arba po jos.

▼B

70 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2. Šis reglamentas taikomas tose valstybėse narėse, kurios dalyvauja tvirtesniame bendradarbiavime jurisdikcijos, taikytinos teisės ir teismo sprendimų dėl tarptautinių porų turtinių režimų, kurie apima sutuoktinių turto teisinius režimus ir registruotų partneryščių turtines pasekmes, kaip nurodyta Sprendime (ES) 2016/954.

▼B

Jis taikomas nuo 2019 m. sausio 29 d., išskyrus 63 ir 64 straipsnius, kurie taikomi nuo 2018 m. balandžio 29 d., ir 65, 66 ir 67 straipsnius, kurie taikomi nuo 2016 m. liepos 29 d. Toms dalyvaujančioms valstybėms narėms, kurios dalyvauja tvirtesniame bendradarbiavime pagal sprendimą, priimtą vadovaujantis SESV 331 straipsnio 1 dalies antra arba trečia pastraipa, šis reglamentas taikomas nuo atitinkamame sprendime nurodytos datos.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas dalyvaujančiose valstybėse narėse.